

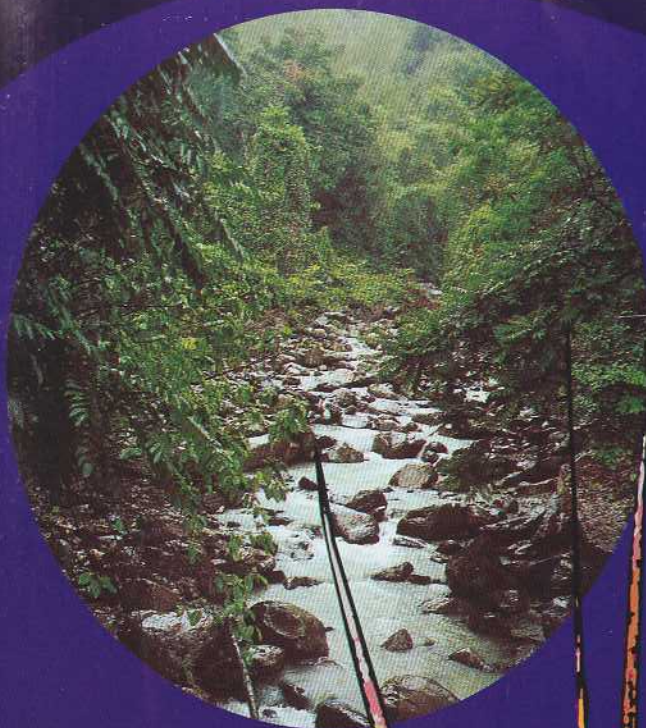
- i Penggunaan tidak lestari sumber-sumber tanah bencah:** Penggunaan berlebihan atau penggunaan tidak mapan telah banyak mengurangkan/menyusutkan sumber-sumber tanah bencah seperti produk hutan tanah bencah dan hasil perikanan.
- ii Penebusgunaan/Penukaran status kawasan tanah bencah:** Penebusgunaan atau penukaran status tanah bencah untuk lain-lain aktiviti guna tanah memberi kesan kepada fungsi semula jadi tanah bencah, kitaran air, kepelbagaian biologi dan habitat-habitat untuk spesies.
- iii Perubahan dalam hidrologi tanah bencah:** Pengawalan arus air oleh tebat dan empangan mengakibatkan gangguan dalam fluktuasi semula jadi bekalan air ke tanah bencah. Banyak aluran air semula jadi di kawasan perbandaran telah ditukar kepada parit berkonkrit.
- iv Penyaliran:** Penyaliran kawasan tanah bencah membawa mudarat kepada pengaliran air permukaan dan mengurangkan kemampuan recaj air bawah tanah. Kapasiti tanah bencah untuk berfungsi sebagai singki karbon juga sangat terjejas.
- v Pencemaran:** Bahan pencemar lazimnya berkumpul dan tertumpu di kawasan tanah bencah, memandangkan banyak sungai merentasi kawasan tadahan air. Pencemaran boleh memberi kesan yang buruk ke atas keutuhan ekologi tanah bencah.
- vi Spesies Eksotik:** Spesies eksotik merupakan ancaman terbesar kepada komuniti alam semula jadi. Ia akan menghasilkan saingan dengan spesies asli dan mengakibatkan kepupusannya dalam sesuatu kawasan tanah bencah.
- vii Kekurangan rizab zon penampan:** Rizab zon penampan di sepanjang sempadan atau pinggir tanah bencah secara amnya tidak mencukupi disebabkan oleh rancangan penggunaan tanah dan amalan pengurusan yang kurang memuaskan.

Sejenis kaedah menangkap ikan dipanggil tapuk

Bahan kelodak dalam tasik

Penebusgunaan/Penukaran status kawasan tanah bencah

Untuk maklumat lanjut, sila hubungi:

Wetlands International-Program Malaysia
3A31, Blok A, Lobi C, Kelana Centre Point
Jalan SS7/19, 47301 Petaling Jaya
Selangor Darul Ehsan
Tel: 03-7806 1944/42
Faks: 03-7804 7442
E-mel: mp@wiap.nasionet.net
Laman web: <http://www.wetlands.org>

Risalah ini telah ditaja oleh The Dutch Ministry of Foreign Affairs (DGIS), Netherlands melalui Conservation and Wise Use of Wetlands-Global Programme.

Wetlands International-Program Malaysia berhak meminda atau menarik balik sebarang maklumat pada bila-bila masa tanpa notis.

Tanah Bencah

Suatu asas kehidupan

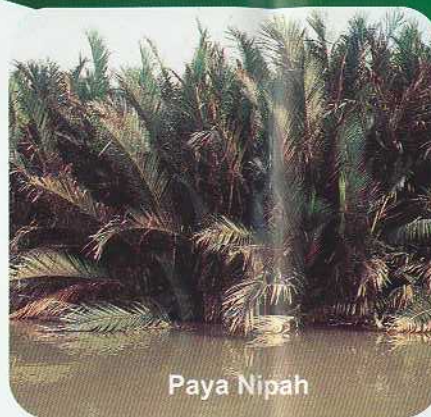
Definisi

Tanah Bencah

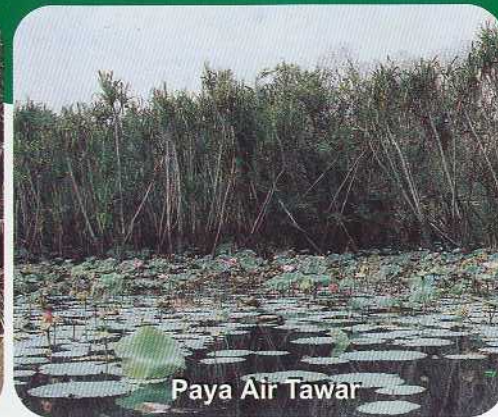
Tanah bencah ialah kawasan dimana air menjadi faktor utama yang mengawal alam sekitar dan kehidupan tumbuh-tumbuhan serta haiwan yang berkaitan dengannya.

Jenis-jenis TANAH BENCAH di MALAYSIA

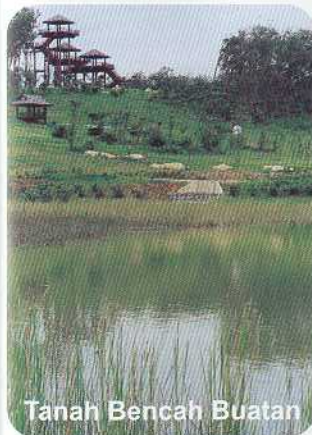
- **Tanah Bencah Semula Jadi**
merangkumi paya air tawar, paya gambut, sistem sungai, dataran banjir, tasik semula jadi, rawang, paya bakau, paya gelam, pantai berpasir dan pesisir pantai berbatu, paya Nipah, terumbu batu karang, dasar rumput laut dan dataran lumpur.
- **Tanah Bencah Buatan Manusia**
terdiri daripada tanah bencah seperti sawah padi, lombong bijih, kolam, takungan air, tasik dan kawasan rawang buatan manusia.

Paya Nipah

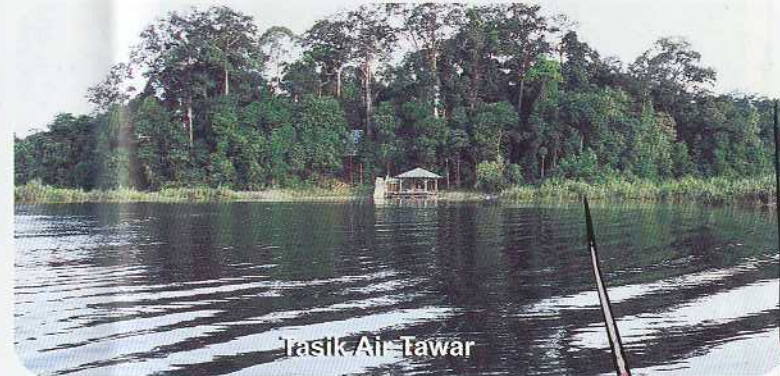
Paya Air Tawar

Tanah Bencah Buatan

Sistem Sungai

Tasik Air Tawar

Lagun Marin

Hutan Paya Bakau

Tasik Air Tawar

Faedah Tanah Bencah

● Sumber Produk Semula Jadi

Produk tanah bencah seperti kayu balak dan hasil perikanan mempunyai nilai ekonomi yang tinggi. Kayu balak digunakan sebagai bahan binaan. Kayu bakau digunakan untuk membuat arang. Sesetengah bahagian spesies tumbuh-tumbuhan tanah bencah boleh dimakan. Fauna tanah bencah membekalkan protein sementara rotan dan rusiga ialah bahan semula jadi yang boleh dianyam menjadi atap dan tikar.

● Pengeluaran Kuasa

Kuasa hidroelektrik dihasilkan dengan mengempang sesebuah sungai. Kayu bakau membekalkan kayu api dan arang kayu. Walau bagaimanapun, kebanyakan sumber ini tidak boleh diperbaharui dan mesti digunakan dengan cermat.

● Pengangkutan Air

Sistem sungai merupakan bentuk pengangkutan yang penting bagi manusia, kargo, barang pukal dan hasil-hasil pertanian.

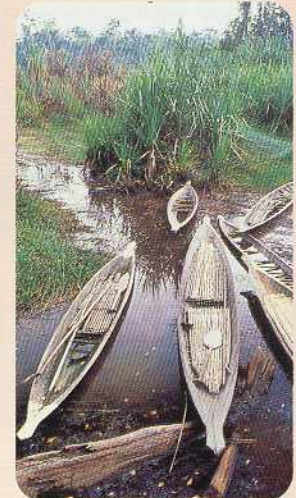
● Rekreasi dan Pelancongan

Tanah bencah menyokong banyak jenis aktiviti rekreasi seperti berenang, memancing ikan, berakit, menyelam, memerhati burung dan menjejaki hutan.

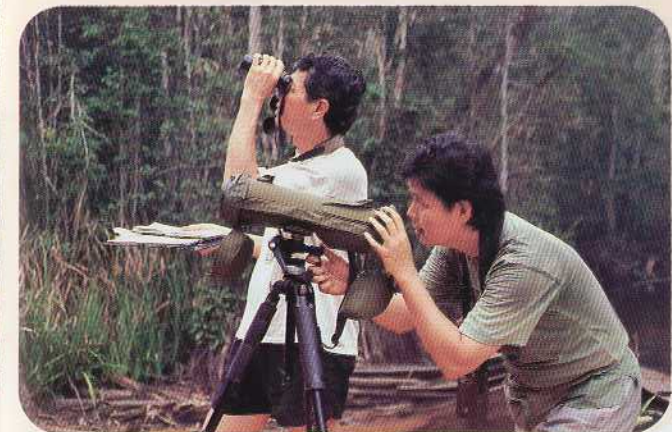
● Nilai Sosio-budaya

Penduduk tempatan mempunyai perhubungan agama, rohani atau kebudayaan yang kuat dengan sesuatu tapak tanah bencah sejak beberapa generasi dan pertalian ini harus dihormati.

● Penyelidikan dan Pendidikan

Kepelbagaian tanah bencah membuka ruang kepada penyelidikan saintifik dan juga pendidikan kepada semua peringkat umur.

Fungsi Tanah Bencah

● Bekalan Air Bersih

Dari manakah datangnya air yang kita minum setiap hari? Kita mendapat air bersih dari sumber-sumber yang penting seperti sungai, tasik dan kolam.

● Kawalan Banjir

Tanah bencah boleh bertindak sebagai kawasan simpanan untuk air lebihan yang datang daripada hujan lebat atau limpahan air sungai. Oleh itu ia mengurangkan risiko berlakunya banjir di kawasan berhampiran.

● Melindungi daripada Hakisan & Angin

Tanah bencah adalah pelindung semula jadi garis pantai, dan pengawal hakisan dan menjadi pelindung angin kencang (pemecah angin). Tumbuh-tumbuhan semula jadinya mengikat dan menstabilkan tanah dengan memerangkapnya ke dalam akarnya.

● Penapis Endapan, Nutrien & Bahan Toksik

Tanah bencah dan tumbuh-tumbuhannya bertindak sebagai penuras endapan, nutrien dan bahan toksik, dengan itu membekalkan kita dengan air yang bersih dan selamat diguna.

● Menyekat Kemasukan Air Masin

Tanah bencah bertindak sebagai penghalang di antara air masin yang dalam dengan air tawar, dan seterusnya menyekat kemasukan air masin. Ini membantu menyenggara kualiti air tanah.

● Mengurangkan Pemanasan Global

Paya gambut penting sebagai singki karbon. Pemusnahan tanah gambut boleh mengakibatkan karbon dioksida dibebaskan ke dalam atmosfera, seterusnya meningkatkan suhu dunia.

